

ZOUTLEEUEW

3440

Gemeentebestuur Zoutleeuw

adres: Vincent Betsstraat 15, 3440 Zoutleeuw
telefoon: 011/78 91 70
fax: 011/78 42 22
e-mail: griet.smeesters@zoutleeuw.be (milieuambtenaar)
url: www.zoutleeuw.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Hageland
Deelgemeenten:	Zoutleeuw, Budingen, Dormaal, Halle-Booienhoven, Helen-Bos
Oppervlakte:	46,73 km ²
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	76,43%
– Bossen:	10,57%
– Bebouwde gronden:	12,01%
– Andere:	0,98%

Het Hageland kent een gemengd karakter van landgebruik. De verschillen in bodemkwaliteit en waterhuishouding liggen aan de basis van deze diversiteit van bestemmingen in de landbouw, namelijk fruitteelt, akkerbouw en veeteelt. In het uiterste zuidoosten van de provincie begint Haspengouw. Droog-Haspengouw (in Zoutleeuw ten zuiden van de N3) wordt gekenmerkt door aaneengesloten landbouwgebieden (fruitteelt en akkerbouw) op de leemplateau's. In beide regio's werd de agrarische structuur geoptimaliseerd door ruilverkavelingen.

Zoutleeuw heeft algemeen een glooiend landschap met een landelijk karakter. In Zoutleeuw komen afwisselend valleigebieden en heuvelruggen voor. In de valleien worden de zichten vooral door populierenaanplantingen beperkt. Elders zorgen boomgaarden soms voor een eerder gesloten karakter. De hoogstamboomgaarden nabij Halle-Booienhoven, typisch voor het Haspengouw, zijn grotendeels vervangen door laagstamboomgaarden. Deze zorgen voor een meer gesloten en monotoon karakter dan de hoogstamboomgaarden, die eerder als open, divers en kwalitatief beleefd worden. In het noordwesten kent de gemeente een sterke verlinting. De

verspreiding van de bebouwing zorgt ervoor dat ze het landschap mee typeert en dat het gebied in zijn geheel als specifiek landschap ervaren wordt: lintenlandschap of open kamerlandschap.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

In het noorden van de gemeente ligt de Getevallei. Deze vallei bestaat hoofdzakelijk uit verlaten cultuurgraslanden en populierenbos met ondergroei van alluviaal essen-olmenbos. Op enkele plaatsen zijn nog kwelindicatoren aanwezig. Belangrijke soorten die er voorkomen, zijn: Amandelwilg, Watertorkruid en Veldrus. Ander belangrijke valleisystemen met veel populierenaanplanten zijn de vallei van de Graasbeek in het noorden en de vallei van de Dormaalbeek (met een alluviaal essen-olmenbos te Dungle) in het zuiden.

In het oosten van de gemeente ligt het Vinne. Na de verwijdering van de uitgestrekte populierplantages liet men de depressie van het oude meer terug volstromen zodat er opnieuw een grote waterplas ontstond. In de randzones van het nieuwe meer voorziet men een gevarieerde moerasvegetatie en komen uitgestrekte rietvelden voor. Het waardevolste gedeelte van het gebied is te vinden in het noordoosten, op de vroegere meerlob. De bodemgesteldheid, het microreliëf en de kwelinvloed zorgen hier voor een schrale vegetatie met soorten zeldzaam voor de streek. Veel plantensoorten die in de Kempen weliswaar niet zeldzaam zijn maar in Haspengouw hoogst uitzonderlijk mogen genoemd worden, vinden we hier. We denken aan Pijpenstro, Veldrus, Tandjesgras, Klein vogelpootje, Waternavel, Tormentil, Veenmos, Struikheide,... Anderzijds vond men er ook een aantal kalkminnende soorten. In de talrijke sloten is er, ondanks de grote voedselrijkdom van het water, een interessante water- en moerasflora met o.a. Grote lisdodde, Blaaszegge, Grote egelskop en Grote waterweegbree, Moeraswalstro en diverse fonteinkruiden.

In het noordwesten van de gemeente ligt het Tienbundersbos. Dit bos bestaat, naast een parkgedeelte, hoofdzakelijk uit zuur eikenbos die deels ingeplant is met Tamme kastanje, Amerikaanse eik en naaldhout. In de omgeving komen ook enkele waardevolle poelen voor.

De holle wegen komen vooral voor op de Ransberg nabij Leenhaag (noordwest) en op het plateau in het zuiden. Ook op de Keienberg, tussen Terweiden en Ossenweg, komen holle wegen voor. Poelen op de Meertsheuvel, waar de ruilverkaveling Melkwezer doorgevoerd is, spelen een belangrijke rol als leefgebied van onder meer de Kamsalamander. In de omgeving van Budingen, Zoutleeuw en het Vinne, bevindt zich een waardevol geheel van hagen, houtkanten en bomenrijen op de perceelsgrenzen.

De meeste landbouwpercelen in de valleien worden ingenomen als weilanden voor de veeteelt (vooral runderen). Ook komen de meeste populierenaanplantingen hier voor. De overige landbouwgebieden worden hoofdzakelijk ingenomen door akkerbouw (vooral granen). In het noordwesten, het zuiden en het zuidoosten overweegt echter de fruitteelt. Vrijwel alle landbouwgrond komt op leemgrond voor.